ΣΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

Γεγονότα

1071 - Το Μπάρι, η τελευταία βυζαντινή κτήση στη νότια Ιταλία, παραδίδεται στον Ροβέρτο Γυισκάρδο.
1738 - Κάνει πρεμιέρα στο Λονδίνο η ιταλική όπερα Ξέρξης του Γκέοργκ Φρήντριχ Χαίντελ.
1755 - Εκδίδεται στο Λονδίνο το Λεξικό της Αγγλικής Γλώσσας του Σάμιουελ Τζόνσον.
1817 - Ιδρύεται στο Χάρτφορντ του Κονέκτικατ το Αμερικανικό Σχολείο Κωφών, το πρώτο αμερικανικό σχολείο για κωφούς.
1850 - Η Αγγλία αίρει το ναυτικό αποκλεισμό των ελληνικών παραλίων (Υπόθεση Πατσίφικο).
1861 - Ο Αβραάμ Λίνκολν ζητά 75.000 εθελοντές για να καταστείλει την εξέγερση που σύντομα μετεξελίχθηκε στον Αμερικανικό Εμφύλιο Πόλεμο.
1896 - Λήξη των Ολυμπιακών Αγώνων στην Αθήνα.
1912 - Το βρετανικό υπερωκεάνιο Τιτανικός βυθίζεται στο βόρειο Ατλαντικό Ωκεανό στις 2:20 το πρωί, δύο ώρες και σαράντα λεπτά μετά την πρόσκρουση σε παγόβουνο. Επιβίωσαν μόνο 710 από τους 2.224 επιβαίνοντες.
1941 - Οι Γερμανοί καταλαμβάνουν τα Γρεβενά και τα Σέρβια.
1942 - Ο Γεώργιος ΣΤ΄ του Ηνωμένου Βασιλείου παρασημοφορεί τη Μάλτα και το λαό της για τον ηρωισμό που επέδειξαν κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.
1950 - Ορκίζεται στην Ελλάδα η κυβέρνηση Νικολάου Πλαστήρα.
1969 - Η Βόρεια Κορέα καταρρίπτει αεροσκάφος ES-121 του
1986 - Οι Αγγλοαμερικανοί βομβαρδίζουν τη Λιβύη σκοτώνοντας άμαχους με τη δικαιολογία αντιποίνων για τη βομβιστική επίθεση σε κλαμπ της Γερμανίας.

Γεννήσεις

1452 - Λεονάρντο ντα Βίντσι, Ιταλός καλλιτέχνης και εφευρέτης
1684 - Αικατερίνη Α΄, αυτοκράτειρα της Ρωσίας
1843 - Χένρι Τζέιμς, Αμερικανός συγγραφέας
1856 - Ζαν Μορεάς, Έλληνας ποιητής
1894 - Νικίτα Χρουστσόφ, Σοβιετικός πολιτικός
1935 - Σταύρος Παράβας, Έλληνας ηθοποιός
1938 - Κλαούντια Καρντινάλε, Ιταλίδα ηθοποιός
1959 - Έμμα Τόμσον, Αγγλίδα ηθοποιός

Θάνατοι

1765 - Μιχαήλ Λομονόσοφ, Ρώσος επιστήμονας και συγγραφέας
1865 - Αβραάμ Λίνκολν, 16ος πρόεδρος των Η.Π.Α.
1896 - Γεώργιος Βιζυηνός, Έλληνας συγγραφέας
1949 - Γουάλας Μπίρι, Αμερικανός ηθοποιός
1980 - Ζαν-Πωλ Σαρτρ, Γάλλος φιλόσοφος και συγγραφέας
1986 - Ζαν Ζενέ, Γάλλος συγγραφέας
1988 - Γεώργιος Μυλωνάς, Έλληνας αρχαιολόγος
1990 - Γκρέτα Γκάρμπο, Σουηδή ηθοποιός
1996 - Σταύρος Νιάρχος, Έλληνας εφοπλιστής
2012 - Μάρεϊ Ρόουζ, Αυστραλός κολυμβητής

ΔΙΑΛΟΓΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ

Ο Ζωγράφος και συγγραφέας Γιώργος Μιχελακάκης (φωτό: Γιάννης Δραμιτινός)

ΜΕΡΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟ ΕΝΑΤΟ

«Πες μου πως βλέπεις την ιστορία για να σου πω ποιος είσαι»

ΟΙ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΗΣ ΕΦΗΣ ΑΛΕΞΑΚΗ ΚΑΙ ΤΑ 40 ΧΡΟΝΙΑ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΣΙΔΝΕΥ

Εφέτος, στα πλαίσια του φεστιβάλ της Κοινότητας, η φωτογράφος Έφη Αλεξάκη και ο ιστορικός Leonard Janiszewski, διάλεξαν 40 φωτογραφίες από το τεράστιο αρχείο φωτογραφιών που έχουν δημιουργήσει όλα αυτά τα χρόνια καταγράφοντας την εικόνα των ελλήνων στην Αυστραλία, και τις εξέθεσαν σε γκαλερί στο Paddington.

Αυτή η φωτογραφική έκθεση, μας δίνει την ευκαιρία, να συζητήσουμε για τον ρόλο που έχουν παίξει οι οργανώσεις των μεταναστών για την συντήρηση αρχειακού υλικού σχετικά με την ιστορία της μετανάστευσης, και την διαχείρισή αυτού του υλικού με σκοπό την γνώση της ιστορίας, από τις επόμενες γενιές.

Τα φεστιβάλ, που οργανώνονται κάθε χρόνο από τις μεγάλες παλαιότερες κοινότητες του Σίδνεϋ, της Μελβούρνης και της Αδελαϊδας, δίνουν μια εικόνα των ενδιαφερόντων για την κουλτούρα όπως εκφράζεται από τους έλληνες μετανάστες και τα παιδιά τους στους Αντίποδες. Τα φεστιβάλ αυτά, έχουν πλέον καταξιωθεί ως θεσμός, στη συνείδηση των ελλήνων της Αυστραλίας. Όμως, αυτό δεν αρκεί. Και εδώ είναι υπεύθυνο το σύνολο των παροικιών, με τις οργανώσεις και τους κάθε λογιών φορείς που τις αποτελούν. Λείπει από τις παροικίες μια πιο υπεύθυνη προσπάθεια για την καταγραφή της κουλτούρας στην ιστορία της μετανάστευσης. Και βέβαια κουλτούρα δεν είναι μόνο τα καλλιτεχνικά έργα, αλλά και η πολιτική ιστορία των οργανώσεων, η ύπαρξη και καταγραφή του έντυπου και ηλεκτρονικοί τύπου, και των ραδιοφωνικών εκπομπών, η καταγραφή και ιστορία των κτηρίων που στέγασαν και στεγάζουν τις οργανώσεις. Επίσης ιστορία είναι οι εκάστοτε ιδεολογίες που εκπροσώπησαν ομάδες ανθρώπων, και οι συγκρούσεις που δίχασαν και κατακερμάτισαν τον κόσμο.

Αν και στα χρόνια που πέρασαν, η διάσωση ιστορικών στοιχείων και η καταγραφή έγινε βασικά από άτομα με μεράκι, όμως αυτή η προσπάθεια των ατόμων όσο πολύτιμη κι' αν είναι, έχει τα όρια της αν δεν αγκαλιαστεί και πλαισιωθεί ενεργητικά από τις οργανώσεις.

Κοιτώντας τις φωτογραφίες που διαλέχτηκαν από το μεγάλο αρχείο της Έφη Αλεξάκη και του Leonard Janiszewski, στην έκθεση στο Paddington, καταλαβαίνει κανείς την πολυπλοκότητα του εγχειρήματος να συσταθεί ένα αρχείο φωτογραφείων που να είναι περιεκτικό της δράσης και ύπαρξης του ελληνικού στοιχείου στους Αντίποδες. Στην έκθεση που είδαμε πλειοψηφούν οι φωτογραφίες που δείχνουν τους έλληνες σε ζευγάρια. Ένας άνδρας και η σύζυγος του. 'Η αν θέλετε μια γυναίκα και ο σύζυγος της. Φωτογραφίζονται μέσα στο σαλόνι του σπιτιού τους, ή στο μαγαζί τους αν είναι επιχειρηματίες. Οι φωτογραφίες αυτές, δείχνουν ότι η ελληνική επιχείρηση όπως υπήρξε στο παρελθόν, ήταν οικογενειακή υπόθεση η οποία στηρίχθηκε στον απέραντο μόχθο των συζύγων με το σκοπό τα παιδιά τους, να έχουν μια καλύτερη τύχη μέσα στην αυστραλιανή κοινωνία.

Τα παιδιά και τα εγγόνια της πρώτης γενιάς μεταναστών που σπούδασαν και μεγάλωσα στην αυστραλιανή κοινωνία, έχουν και αυτά, τη θέση τους μέσα στο φωτογραφικό αρχείο της Αλεξάκη και του Janiszewski. Συγκράτησα στη μνήμη μου τα πολύ πετυχημένα ψυχολογικά πορτραίτα χαρακτήρα, της δικαστίνας Chrissa Loukas Kurlsson από την Canberra, και του συγγραφέας Χρήστου Τσιόλκα από τη Μελβούρνη. Εντύπωση μου έκανε η φωτογραφία του Παύλου Καλοκαιρινού, ο οποίος σε προχωρημένη ηλικία στέκεται μέσα στο καφέ του, στην Καμπέρα. (Manilla N.S.W.). Επίσης η φωτογραφία του Γιάννη Βαρβαρέσου από το Shepparton της Βικτώριας, που απεικονίζεται μέσα στο σπίτι του, καθώς και η φωτογραφία του πατήρ Νεκτάριου Ζορμπαλά από το New Town του Σίδνεϋ, ο οποίος φωτογραφίστηκε στους χώρους της εκκλησίας όπου κάθε μέρα προσφέρεται τροφή σε άτομα της περιοχής.

Αν και πολλές από τις φωτογραφίες που εκτίθενται είναι πορτραίτα, αρκετές από αυτές, μας δίνουν πληροφορίες για τον ιδιωτικό χώρο των ανθρώπων. Ακόμα, οι φωτογραφίες που πάρθηκαν εμπρός ή μέσα στα μαγαζιά των ιδιοκτητών, μας δίνουν επίσης πολλές πληροφορίες για τα ενδιαφέροντα, την αισθητική, το κοινωνικό επίπεδο των ανθρώπων. Η φωτογραφική τέχνη είναι το μέσο το οποίο δείχνει τη ζωή κατά προσέγγιση, γιατί αποθανατίζει μια στιγμή από τις άπειρες διαθέσεις των ανθρώπων. Εντούτοις ιδωμένες οι φωτογραφίες σε σύγκριση μαζί με άλλες, όπως όταν εκτίθενται σε δημόσιο χώρο, μας δίνουν πολλές πληροφορίες για την εποχή και την ανθρώπινη τυπολογία όπως αναπτύσσεται στα διαφορετικά κοινωνικά επίπεδα.

Το αρχείο φωτογραφιών που δημιούργησε η Αλεξάκη και ο Janiszewski είναι πολύτιμο για την ιστορία των ελλήνων μεταναστών και των παιδιών τους στην Αυστραλία. Οι άνθρωποι αυτοί από προσωπικό μεράκι φρόντισαν να καταγράψουν στη δική τους εποχή ένα τμήμα του κόσμου που τους περιέβαλε και να αποδώσουν την εικόνα του.

Στοιχεία της ιστορίας των ελληνικών παροικιών στην Αυστραλία έχουν διασωθεί από τέτοιες ατομικές πρωτοβουλίες καλλιτεχνών, συγγραφέων, δημοσιογράφων και άλλων ανθρώπων με μεράκι και αγάπη για την ιστορία.

Το ερώτημα που μπαίνει πιεστικά είναι κατά πόσο οι οργανώσεις θα μπορέσουν να αξιοποιήσουν συστηματικά όλο αυτό το ποικίλο ιστορικό υλικό, το οποίο δίνει το στίγμα της παρουσίας των ελλήνων μεταναστών στην Αυστραλία. Θα ενδιαφερθούν πραγματικά για τη γνώση της μετανάστευσης; Ή θα πορευτούν στην τύχη, τυφλά, χωρίς να αφήσουν κανένα ίχνος πίσω τους για τις γενιές που θα έρθουν;

Την επόμενη Παρασκευή η συνέχεια για τις οργανώσεις.

Τα παιδιά και τα εγγόνια της πρώτης γενιάς μεταναστών που σπούδασαν και μεγάλωσα στην αυστραλιανή κοινωνία, έχουν και αυτά, τη θέση τους μέσα στο φωτογραφικό αρχείο της Αλεξάκη και του Janiszewski.